

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus NOVEMBER 2019

Tervitan Haapsalu kogudust ja selle ajalehe lugejaid rahutervitusega Korsnäsi kogudusest. Paljud teist on kindlasti Piiblist lugenud, kuidas apostel Paulus alustab tihti oma kirju, soovides nende lugejatele ja kuuljatele just rahu. Mul on suur rõõm, et minagi saan teile tuua selle soovi Efesose kirja sõnadega: "Armum teile ja rahu Jumalalt meie Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!" (Ef 2:2).

Mul on rõõm selle üle, et paljud sõbrad Haapsalust on aastate ja aastakümnete jooksul saanud külastada Korsnäsi, nagu ka selle üle, et paljud meie koguduse liikmed on külastanud Haapsalut. Minu eelkäija Guy Kronqvisti ja mitmete aktiivsete koguduseliikmete reiseid teie kogudusse on jätnud meile unustamatud mälestused. Soovin, et need vastastikused külaskäigud võiksid kindlasti jätkuda edaspidigi, kuigi meie koguduse aktiivsed liikmed on osaliselt vahetunud.

Mõtlen ka sellele, et Korsnäs ja Haapsalu on saanud omavahel paljusid asju jagada. Meil on ühiseid puutepunkte nagu näiteks rootsi keel. See on meie koguduse keel. Ka Haapsalul on rootsi keele ja kultuuriga tihedad sidemed eestirootslaste kaudu. Seda on väga hästi näha teie Rannarootsi muuseumis, mida sain koos oma perega külastada 2018. aasta augustis. Teie linnas on ka palju muid huvitavaid vaatamisväärsusi, mida võiksin nimetada, kuid artikli maht seda praegu kahjuks ei võimalda.

Tulen tagasi selle juurde, millest alustasin. Rahu on tähtis nii eestlastele, soomlastele kui ka Haapsalu ja Korsnäsi elanikele. Rahu on ühiskonna turvalise elu põhieeldus. Peale selle arvan, et meile on tähtsad ka sisemine rahu ja südamerahu. Et võiksime tunda, et meile on antud armu ja rahu meie taevaselt Isalt ja meie Issandalt Jeesuselt Kristuselt.

Et see võiks tõeks saada, on tähtis, et me võimaluste piires osaleksime oma koguduste tegevustes nii Haapsalus kui Korsnäsisis või kus me ka ei liiguks. Võime osa saada Jumala sõnast nii raadio, televisiooni, interneti kui ka teiste kristlaste vahendusel. Hea Karjane Jeesus Kristus kutsub sindki oma rahu ja armu osadusse.

Janne Heikkilä

Korsnäsi koguduse õpetaja

Soome keelest tõlkinud Eve Trei

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA NOVEMBRIS.

- R, 1. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17** segakoori proov. **Kl 19 hingedepäeva kirikukontsert** Esineb kammerkoor Collegium Musicale Endrik Üksvärava juhatusel. Pilet 10 € (Toomkirik).
- L, 2. november kl 19** hingedeaja palvus ja mälestusküünalde süütamine Haapsalu Vanal kalmistul. Palvusel teenib piiskop Tiit Salumäe ja jalutuskäiku juhhib Madis Kütt. Koguneme kalmistu peavärvavas. Kaasa palun võtta küünlalatern või taskulamp.
- P, 3. november kl 11 jumalateenistus armulauaga.** 21. pühapäev pärast nelipüha. Teema: Jeesuse saadikud. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Organist Ronja Soopan (Toomkirik).
- T, 5. november kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).
- R, 8. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund. (Jaanisaal).
- L, 9. november kl 16.00** Piibel köögis (Jaanimaja). Teema: Prohvet Jesaja kutsumine.
- P, 10. november kl 11 jumalateenistus armulauaga.** 22. pühapäev pärast nelipüha. **Isadepäev. Lastekirik.** Teema: Usuvõitlus. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Teno Ilves. Organist Ronja Soopan (Toomkirik).
- T, 13. november kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).
- R, 15. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik).
- 16.-17. november koguduse esindajad Turus (Soome).** Noortefestival „Maata näkyvissä“.
- P, 17. november kl 11.** Kirikuaasta eelviimane pühapäev. Teema: Valvake. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (Toomkirik).
- T, 19. november kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).
- R, 22. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund. (Jaanisaal). **Kl 17.30** kogudusekooli 12. tund: Armulaud (Jaanimajas). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).
- P, 24. november kl 11 jumalateenistus armulauaga. Lastekirik.** Igavikupühapäev. Teema: Kristus – taeva ja maa Issand. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, praost Seppo Apajalahti ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe. Laulab toomkoor, juhatab Sirje Kaasik. Haapsalu Püha Johannese koguduse ja Soome Agricola koguduse sõpruslepingu allkirjastamine. (Toomkirik).
- T, 26. november kl 18.30** toomkoori proov (Jaanisaal).
- R, 29. november kl 9** hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).
- L, 30. november kl 17** adventiõhtu kaunimad jõululaulud. Orelil Lia Salumäe (toomkirik, sissepääs vaba). **Kl 18** adventiküünla süütamine Lossiplatsil. Kõnelevad linnavalitsuse esindaja, abipraost Küllike Valk ja õpetaja Kristo Hüdsi. Võta kaasa küünlalatern, et adventivalgus koju viia.

PEAPIISKOPI KARJASEKIRI USUPUHASTUSPÜHAL 31. OKTOOBRIIL 2019.

Kahe aasta eest tähistasime reformatsiooni 500. aastapäeva. Sel puhul istutati Eestimaal üle 500 õunapuu, et kuulutada kristlaste lootusest igavesele elule pärast ajaliku maailma lõppu. Tookordne puude istutamine lähtus Martin Lutherile omistatud ütlusest: „Kui ka teaksin, et homme on maailma lõpp, istutaksin täna veel õunapuu.“

Maailm kestab ja istutustöö jätkub, nagu jätkub alatine uuenemine – *semper reformanda* – ühiskonnas tervikuna, nagu ka kirikus. Võimaliku maailma lõpu saabumisele, kasvõi kliimakatastroofi kaudu, peaksime mure ja hingevärinaga mõtlema eriti siis, kui me ei ole ennast veel

sidunud Kristusega ega andnud end ja oma elu Tema hoole alla. Nõnda peab alatine uuenemine kirikus suunama meid Kristusele lähemale, mitte temast eemale.

Oleme kõik tööriistad Jumala käes – teenijad, kes võime teha oma tööd vaid niivõrd, kui võrd Jumal seda võimaldab. Apostel Paulus on selle kohta öelnud: „Nõnda siis ei ole midagi see, kes istutab, ega see, kes kastab, vaid Jumal, kes kasvatab. Istutaja ja kastja teevad sama tööd, aga kumbki saab oma palga vastavalt oma vaevanägemisele.“ (1Kr 3:7–8). Me teeme Jumala tööd oma annetega: kes istutab, kes kasvatab, kes lõikab tagasi, kes korjab saagi. Ainult oma panusega ei suuda me muuta puud viljakandvaks ega maailma paremaks. Kõik üheskoos kristlikule usule kui kandvale vundamendile toetudes võime saavutada parima tulemuse.

Kandvast vundamendist kui elu alusest kirjutab apostel Paulus: „Jah, teist alust ei saa keegi rajada selle kõrvale, mis on juba olemas – see on Jeesus Kristus.“ (1Kr 3:11). Nõnda on meil kristlastena lihtne, sest meie eest on vundament juba rajatud. Alus on pandud, millele ehitada, suund on kätte näidatud ning meie asi on jätkata samas suunas. Kui muudame suunda, kui vahetame pealisehitise otstarvet inimlikest huvidest ja himudest lähtuvalt, vajame uut reformatsiooni. Nagu 500 aasta eest, peame ka täna iga muutuse lähteallikana võtma Martin Lutheri eeskujul kätte Pühakirja ning usaldama end täielikult Jumala armu alla.

Et väärikalt meenutada reformatsiooni eesmärki – suunata kirik ja kristlik elu tagasi Kristuse vundamendile – oleme võtnud nõuks taastada reformatsiooni ideede Eesti- ja Liivimaale jõudmise 500. aastapäevaks ajaloolise Martin Lutheri kuju Keila lähistel. Ühendagem selleks oma jõud kindlas veendumuses ja usus, et meie usu ainus puhastaja ja uuendaja ning kristliku elu ainus alus ja vundament on Issand Jeesus Kristus!

Urmas Viilma
Peapiiskop

MEISTERLIKUD ORELIHELID.

Küllap on paljud kuulnud ütlust: „Orel on pillide kuningas.“ Tõepoolest – selle instrumendiga saab esitada helisid alates võlve raputavast *fortissimost* kuni hinge kriipiva *pianissimoni*. Kõike seda oli võimalik kogeda 16.10.2019, kui toomkirikus andis kontserdi Moldova organist Anna Strezeva. Ta on 1978. a lõpetanud P.I. Tšaikovski nimelise Konservatooriumi Peterburis (toona Leningrad) ja on oodatud esineja erinevates kontserdipaikades. Päev varem esines ta Tallinna Kaarli kirikus ja sellele eelneval laupäeval Petseri Peetri kirikus. Haapsalus elustusid tema käe all Bachi, Francki, Mendelsson-Bartholdy ja Hoellmanni teosed, esitatuna ülimalt tehnilise virtuoossusega ja sisemise emotsionaalse põlemisega. Tänavune oktoobrikuu eristub tavatult soojade ilmadega, ometi taandub valge aeg hoogsalt pimedale ees. Küllap teenis seegi õhtu eesmärki aidata hoida sisemist tuld meie endi sees.

Heli, tõuse taevani,
kerki pilve piirini,
kiida meie Jumalat,
kes meid hoiab ülevalt!

Tiia Laar

KOGUDUSE OKTOOBRIKUU JUHATUSE KOOSOLEK.

Sel korral kogunes koguduse juhatus laupäeval 19. oktoobril kell 10 Rannarootsi muuseumis. Piiskop Tiit Salumäe luges alguseks Ps 148 ning pidas alguspalve.

Esimene päevakorra teema puudutas koguduse taotlusi, lepinguid ja otsuseid. Deponeerimise garantiikiri (Minestanud Madonna) Kunstimuuseumiga on allkirjastatud ja näituse avamisel osales piiskop Tiit Salumäe 24.10.19. Kuna Soomes on toimunud koguduste ühinemine ja Loviisa kogudus

kannab nüüd nime Agricola kogudus Uue lepingu Soome Agricola kogudusega esitab juhatus koguduse nõukogule. Leping on kavas allkirjastada 24. novembril Haapsalus.

Koguduse majanduslik olukord on hea ja vastab eelarvele. Juhatus palub kõikidel koguduse liikmetel tasuda liikmemaks võimalikult peatselt.

Vaadati üle ja täiendati 2020.-2021. tegevuskava.

Jaani kiriku orel renoveerimistööd jätkuvad novembris.

Kuulati ülevaadet koguduse esindajate külaskäigust Rendsburgi 2. - 6. oktoobril.

Paadipõgenike mälestamisüritus toimus 20. septembril. Kogudus tänab Rannarootsi muuseumit ja selle direktorit Ülo Kalmu hea koostöö eest.

De la Gardie hooldekodus hakkavad toimuma alates detsembrist iganädalased oikumeenilised õhtupalvused.

Järgmine koosolek toimub laupäeval 24. novembril kell 13 kantseleis.

Kristo Hüdsi

Abiõpetaja

KOGUDUSE NÕUKOGU KOOSOLEK.

EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse nõukogu pidas 27. oktoobril korralise koosoleku.

Koguduse tegevusest andis ülevaate õpetaja. Koguduses on olnud väga tegus aasta. Ülevaade koguduse tegevusest ilmub peatselt Lääne praostkonna aastakirjades Scripta Annali 2019.

Nõukogu otsustas anda 2019.a. teenetemärgi „Johannese rist“ õpetaja Kari Antero Tynkkynenile. Ordineeritud diakoniks 1994 Eestis ja pastoriks 2003 Sambias. Oli Aafrika Evangeelses Luterlikus Kirikus pastoriks. Teeninud Lääne praostkonna vikaarõpetajana, Ridala koguduse õpetajana, Martna koguduse hooldajaõpetajana ja abilisena Haapsalu koguduses. Teenis Paide ja Anna kogudust. Praegu on Soome Turu Miikaeli koguduse noortejuht. EELK Misjonikeskus on esitanud talle tulla taas misjonitööle Eestisse.

Nõukogu kinnitas koguduse maksud aastaks 2020 ja kiitis heaks juhatuse poolt esitatud koguduse tegevuskava aastateks 2020-2021. Nõukogu kiitis heaks sõpruskoguduse leping Soome Agrikola kogudusega.

TEETUNDIDE HOOAJA AVAMINE.

11. oktoobril kell 13.30 kogunesid koguduse eakad Jaanimaja saali, et osaleda selle hooaja esimeses teetunnis. Kohe Jaanimaja astudes võttis meid sõbralikult vastu EELK Haapsalu Perekeskuse juhataja Velda Veia, kes esimest korda meie teetunni külaliseks tuli. Seekord oli meid kokku 14, seega rohkem, kui eelmise hooaja kohtumistel.

Enamus oli kohal juba pool tundi enne teetunni algust. Kasutasime seda aega omavaheliseks tutvumiseks. Mitmed kohalolijad rääkisid oma elust ja loo, kuidas nad kiriku juurde jõudsid ning mis seob neid meie Haapsalu kogudusega.

Teetunni avas piiskop Tiit Salumäe, kes tuletas meelde eelseisva pühapäeva teemat “Igapäevane leib” ning laulsime lauluraamatust lõikustänapäeva laule. Klaveril saatis Lia Salumäe. Seejärel õnnitlesime septembrikuu ja oktoobrikuu alguse sünnipäevalapsi kaardi ja lilledega ning laulsime sünnipäevalaulu.

Nagu ikka olime katnud ühiselt kohvi- ja teelaua. Tiit Salumäe õnnistas toitu ja me võisime nautida laualolnut ning samal ajal jäkata omavahelist vestlust.

Vestlusringi avas Mai-Ellen Koop, kes luges ette katkendi oma mälestusteraamatust. Meil oli külas proua Kaarina Soomest, endine kirikuõpetaja, kes on ka varem meie teetunni külaliseks olnud. Tema teemaks olid vanavanemad ja lapselapsed: millest sõltuvad nende omavahelised suhted ja mida saavad teha vanavanemad – kes me enamus teetunnist osavõtjad olemegi –, et suhted oleksid vastastikku sõbralikud ja austavad. Kui varem eestlaste peremudelid elasid koos ühise perena mitu põlvkonda, siis nüüd on see peremudel muutunud ja erinevad põlvkonnad elavad eri kohtades. Seega varem olid ka erinevate põlvkondade omavahelised suhted lähedasemad. Nüüd on tihti

omavaheliseks suhtlusvahendiks telefon või arvuti.

Arutelu käis ka selle üle, kas lastelaste elu on kaasajal kergem kui oli vanavanemate elu nende lapsepõlves. Kuigi seda aega on väga raske võrrelda, siis on mõlemal oma plussid ja miinused. Üks on selge, et elutempo on muutunud kiiremaks, informatsiooni hulk on suurenenud ja kiiremini kättesaadav. Velda Veia nõustajana teadis, et kaasaja lastel ja noortel on väga palju tõsisemaid hingelisi probleeme.

Üheks teemaks oli noored ja kirik. Tihti ei näe me kirikus ka neid noori, kes on kasvanud üles usklikus peres. Nad on ristitud ja ka leeritatud, kuid siis jäänud kuidagi kirikust eemale. Mis on need põhjused ja kas nad pöörduvad kunagi tagasi kiriku juurde? Meie vanavanemate ülesanne on nende eest palvetada, et nad ei kaugeneks täiesti, vaid leiaksid tagasitee kirikusse.

Arutelu keskel pakkus meile oma luulega vaheldust proua Helju, kelle luuletused on väga südamlikud ja tulevad elust enesest, samuti oskab ta neid hästi kokku viia meie teetunni teemadega.

Vesteldes, arutades, kuulates möödus poolteist tundi märkamatu. Saime juurde uusi teadmisi ja mõtteid ning kinnitust oma veendumustele.

Täname Jumalat, kes annab meile tervist ja võimalust selliseks koosviibimiseks.

Eve Aser

SÜGIS.

Tuulehoog nii külm ja vali,
vihma nagu tuisaks alla.
Kätte jõudmas on vist tali,
pori jäänud alla talla.
Päike vahel vargsi piilub
pilvesagarate vahelt.
Soojendada ta ei suuda,
sestap ongi külm meil kahel.

Helju Tendal

SÕPRUSSUHTED ELAVAD INIMESTE VAHEL.

2.-6. oktoobrini k.a viibis meie koguduse delegatsioon Põhja-Saksamaal Rendsburgis. Rendsburg on Haapsalu sõpruslinn ja ühtlasi on meie kogudusel sõpruslised kolme sealse kogudusega. 1. detsembril möödub sõpruslepingu allkirjastamisest 30 aastat.

Kevadel külaskäiku planeerides pandi reisiaeg paika arvestusega, et saame osaleda Saksamaa ühinemise aastapäeva pidustustel. 3. oktoobril toimus üleriiklik Saksamaa ühinemise päeva tähistamine just Schleswig-Holsteini liidumaal Kielis, ligi 500 000 külastajaga. Kõik liidumaad ja valitsusasutused olid oma telkidega esindatud. Valitsusealale minnes tuli läbida põhjalik turvakontroll. Kõikjal jagati infomaterjali ja meeneid.

Sama päeva hommikul osalesime Berliini müüri langemise 30. aastapäevale pühendatud jumalateenistusel Búdelsdorfi Ülestõusmise kirikus. Kirik oli rahvast tulvil. Jumalateenistus oli põhjalikult ette valmistatud, imeilus ja südamlik. Organist põimis koraale väga oskuslikult kokku pop-lugudega, näit Scorpionide „*Wind of Change*“, mis pärineb aastast 1989, mil Berliini müür lagunes. Noor pastor Christiane Zimmermann-Stock rääkis jutluses väga emotsionaalselt oma tollastest mälestustest, mil ta oli 8-aastane. Lisaks meenutasid müüri langemist veel kolm inimest, nende hulgas piiskop Tiit Salumäe. Pärast jumalateenistust pakuti kuuma suppi kiriku tahaotsa kaetud laudade ääres. Oli tore olla kirikuruumis ka ühises söögiosaduses.

Nord Art kunstinäitusel.

Vastuvõtul Rensburgi linnavalitsuses

6. oktoobril toimus lõikustänapüha jumalateenistus Rensburgi Kristusekirikus pastor Ulrike Brandiga. Tervitussõna ütles piiskop Tiit Salumäe, laulis meie naisansambel. Altariesine oli rikkalikult kaunistatud põhupallide, lillede, põllu- ja aiasaadustega.

Kuna Rensburg ja Haapsalu on sõpruslinnad, siis olime palutud ka traditsioonilisele Rensburgi linnapea Pierre Gilgenasti vastuvõtule vanasse raekotta. Linnapea rõhutas, kui tähtis on, et sõprussuhted elavad ka inimeste vahel, mitte ei ole kirjas ainult paberil. Ta meenutas, et Rensburgi ja Haapsalu sõprussuhted said alguse just kirikust. Gilgenast viibis sel suvel Valge Daami päevade ajal esmakordselt Haapsalus ja sellest reisist olid tal väga toredad mälestused. Sõna võtsid ka piiskop

Tiit Salumäe, praost Matthias Krüger ja Kristusekoguduse esimees Hans-Hinrich Blunck. Sakslaste soovil lavastati uuesti 30 aasta tagune situatsioon, kui Tiit Salumäe tegi oma esimese sissekande Rendsburgi linna külalisraamatusse.

Toimus ka Saksa-Eesti ühine vestlusring teemal „Kirik ühiskonnas. Mida saab kirik teha ühiskonna jaoks?“. Kuulati sissejuhatavat referaati ning Tiit Salumäe pidas ettekande Eesti kiriku seisukohalt. Vahetati mõtteid väikerühmades.

Külastasime kahte põnevat näitust. Kunstinäitus NordArt Büdelsdorfis on nii suur (22 000 m² näitusepinda), et seal oleks võinud vabalt veeta pool päeva, aga meie tegime vaid kiire ringkäigu Eesti päritolu kunstniku Inga Aru juhendamisel. Inga Aru elab juba aastaid Saksamaal ja töötab kunstimuuseumis kuraatorina. Eelkõige näitas ta meile põnevamaid eksponaate ja ka Eesti kunstnike töid. Kahjuks jäi meil halva ilma tõttu vaatamata näituse õuepoolne osa, milleks on 60 000 m² suurune skulptuuride park.

Tutvusime ka hiljuti valminud Mariakiriku püsinäitusega, kus meile tegi ekskursiooni kohalik pastor Rainer Karstens. Väga professionaalselt ja põnevalt on välja toodud kristliku kiriku põhitõed ja kohaliku kiriku ajalugu.

Lõpetuseks ei saa mainimata jätta Eesti muusika tähtsust meie Saksa sõpradele. Pastor Henning Halver, kes viibis möödunud aasta augustis Haapsalus sõpruspäevadel, oli väga liigutatud siinsest jumalateenistuse muusikast. Sirje Kaasiku seatud „Õnnistussõnad“ läksid talle nii hinge, et ta palus tookord endale noodi kaasa ja oli nüüdseks selle laulu saksa keelde kohandanud. Laulsime seda mitmel korral koos ja meie naisansambel esitas pühapäeval teenistusel laulu nii eesti kui saksa keeles. Sel korral meeldis talle meie esitatud lauludest Sirje Kaasiku „Igal hommikul, igal õhtul“, mille nooti ta endale järgmiseks tõlketööks palus. Tal on pooleli ka „Väikese karjase“ laulutõlge.

Ühel õhtul viibisime Kristusekiriku uue pastori Ulrike Brandi kodus, kelle abikaasa on organist ja ka seal võeti pärast sööki laul üles. Laulsime saksa lauluraamatust kohalolijate soovilaule. Hiljem laulis naisansambel eesti keeles. Meie vastuvõtjatele meeldis väga ka väike kannel, mille Sirje Kaasik oli reisile kaasa võtnud.

Tänasime Saksa sõpru suurepärase vastuvõtu eest ja ootame neid tuleval aastal külla Haapsallu.

Maria Strauss

OKTOOBRIKUU „PIIBEL KÖÖGIS.“

Selle hooaja „Piibel köögis“ kohtumistel oleme valinud läbivaks teemaks erilised kutsumislööd Piiblist: lood, kus Jumal kutsus mõne inimese oma teenistusse mingi väga olulise ja suure missiooni teostamiseks. Esimesel korral rääkisime sellest, kuidas Jumal kutsus Mooset.

Moosese missiooniks oli viia Iisraeli lapsed välja Egiptuse orjapõlvest. Moosese ülesandeks oli Jumala juhtimisel luua organiseerimata iisraeli hõimudest üks, ühtne ja organiseeritud Jumala rahvas. Mooses oli kasvanud vaarao tütre kasulapsena. Ta sai parima hariduse, mis tol ajal oli võimalik saada, tal ei olnud vaja kunagi millestki ainelisest puudust tunda.

Jumal kutsus esimest korda Mooset, näidates talle põlevat põõsast, mis ära ei põlenud. Jumal ütleb, et on näinud iisraeli rahva viletsust ja kuulnud nende kisendamist, ning otsustanud nad viia heale maale. Jumal ütleb Moosesele, et ta on valinud just tema viima välja oma rahvast Egiptusest.

Mooses kahtleb ja toob ettekäandeid: vaarao ei kuula kindlasti mind ja iisraeli lapsed ei usu võib-olla teda ja seda, et Jumal on end talle ilmutanud. Jumal kinnitab Moosesele, et on temaga ja tema läbi sooritab Jumal mitmeid imetegusid kinnituseks. Mooses siiski veel ei anna nõusolekut ja ütleb, et tema ei ole sõnakas mees. Jumal käsib siis Mooset kōnelemiseks kasutada oma venda Aaronit. Ja ikka veel püüab Mooses põigelda ja ütleb: „Oh Issand, läkita, keda läkitad, aga mitte mind!“

Lõpuks on Mooses nõus võtma seda ülesannet ja juhtima iisraeli rahva Egiptusest välja. See teekond ei ole kerge, aga Jumal peab oma töötust ja on alati Moosese ja rahvaga. Jumal kinnitas kogu teekonna vältel, et Ta on vägev asju muutma ja oma tahet siin maailmas teostama.

Iga inimese puhul, kellele Jumal annab teada tema missiooni siin elus, kehtib ikka ja alati seesama Jumala töötus: Mina olen sinuga!

Söögiks valmistasime seekord Siinai krõbedat kapsaröögiga. Retsepti järgi tundus toit väga lihtne ja me

ei olnud kindlad, kuidas see maitseb, aga üllatuseks oli toit lausa imemaitsev. Olime sel korral koos küll ainult kolmekesi, aga Piibli töötuse kohaselt on Jumal ka kahe või kolme kohal, kui nad on Tema nimel koos, Ja seegi töötus peab paika, piiblitund oli eriliselt õnnistatud! Jumal oli kohal!

Siinai kõrbe kapsaröög hapukoorega 6-8 inimesele:

4 sl vöid; peenikesteks ribadeks lõigatud keskmise suurusega kapsas; soola; värskelt jahvatatud pipart; 2 sl õunaäädikat; 1 sl suhkrut; 1 kergelt läbiklopitud muna; 1 tass (250ml) hapukoort.

Sulata või pannil ja pruunista kapsas pidevalt segades. Maitsesta soola, valge pipra, äädika ja suhkruga. Sega omavahel muna ja hapukoort. Keera kuumus madalaks ja lisa muna-koore-segu. Ära lase keema minna. Maitsesta ja serveeri kohe.

Sirje Jätsa

RAAMATUTUTVUSTUS - KATEKISMUS

Eesti keeles on käesoleval aastal ilmunud Soome evangeelse luterliku kiriku katekismus. Raamatu on kirjutanud piiskop Eero Huovinen ja raamat kiideti heaks soome kirikukogu poolt 1999. a. Seega eesti lugejale on raamat muutunud kättesaadavaks alles 20 aastat hiljem. Saatesõna eestikeelsele tõlkele on kirjutanud EELK piiskop Tiit Salumäe.

Iga luterlik katekismus sisaldab traditsiooniliselt alati neid 5 peatükki: apostellik usutunnistus, 10 käsku, Meie Isa palve, püha ristimine ja püha armulaud. Nii ka see raamatuke, kus lisaks neile viiele on veel lisapeatükk „Piibel, piht, palve ja õnnistus“.

Raamatus esitatud luterlik usuõpetus toetub täielikult Pühakirjale, nii nagu ka Lutheri Väike Katekismus. Iga õpetuse lahtiseletusele on lisatud viited vastavatele Piibli kirjakohtadele, samuti on ära toodud lõigud Lutheri Väikesest Katekismusest, mis neidsamu usuväiteid lähemalt selgitavad.

See väikeses formaadis ligikaudu 100-leheküljeline katekismus ei ole raamat, mille võiks „ühe hingetõmbega“ läbi lugeda. Peaaegu iga lause on teoloogiliselt niivõrd sügav, sisaldab niivõrd palju informatsiooni, et isegi üheainsa lause täielikult mõistetavaks tegemiseks võiks pidada terve leeritunni või vähemalt tunniajalise loengu. Tundub, et suurem enamus meie kiriku liikmetest ei tea ega valda kogu seda õpetust, mis sisaldub selles väikeses raamatus. Inimene, kes sooviks selle raamatukese abil oma usualaseid teadmisi värskendada või süvendada, peaks seda lugema aeglaselt, süvenenult, iga lause üle põhjalikult järele mõeldes.

Näiteks paragrahvis „Ristimise and“ öeldakse selle kohta, mis ristimises toimub: „Püha Vaim sünnitab meid uuesti ja kingib meile usu, mille kaudu võime osa saada ristimise tötustest“. Tähelepanelikul lugejal peaks seejuures tekkima hulgaliselt küsimusi: Mida tähendab „uuesti sünnitama“, miks usk meile „kingitakse“, mis on ristimise tötused, miks on tötustest osa saamiseks vaja usku jms. Et seda kõike täielikult mõista, peaksime tutvuma õpetusega pärispatust, pääste ja pöördumise olemusest, õpetusega uussünnist, ristimise kui sakramendi olemusest ja tähendusest, kristliku usu olemusest ja paljust muust. Loodetavasti ärgitabki see raamat lugejat, kes tõesti tahab oma usku ja oma Issandat sügavamalt mõista, üha uusi küsimusi küsima ja neile ka vastuseid otsima: Pühakirjast, vaimulikust kirjandusest, kirikuõpetaja jutlustest ja muidugi ka otse Pühalt Vaimult vastuseid ja selgust paludes.

Samas inimesele, kes luterlikku usuõpetust juba hästi tunneb, pakub selle katekismuse lugemine ilmselt suurt rõõmu – seda võib lugeda peaaegu nagu harduskirjandust. Igas peatükis ja paragrahvis, kus lahti seletatakse Jumala tahet, Tema toimimist, Tema suuri tötodesid saab seeläbi ilmsiks Tema püha armastus, Tema hoolitsus meie eest – ja see täidab lugeja rõõmsa tänuga ja toob esile südamepõhjast tuleva kiituse ja ülistuse. Kindlasti toob see raamat igale avatud südamega lugejale Jumala palju lähemale.

10 käsku selgitav peatükk võiks lugejale toimida omamoodi pihipeeglina: seda lugedes võib Püha Vaim koputada meie südametunnistusele ja anda märku meie patu kohta. Näiteks 7. käsu „Sina ei tohi varastada!“ selgituses on öeldud: „Keskkonna saastamine ja looduse tasakaalu rikkumine on varastamine tulevastelt põlvvedelt.“ Kui tõsiselt meie võtame loodushoidu? Kas teame, milline on meie ökoloogiline jalajälg? Kas püüame vähendada prügi tootmist ja sorteerime olmeprügi? Kas keeldume nende firmade toodete tarbimisest, kes enim keskkonda saastavad? Kas piirame puhta vee arutut liigtarbimist? Olmekeemia kasutamist? Ilmselt oleme kõik mingil moel ja määral 7. käsu rikkujad.

Raamatu lõpus olevas registris on ära toodud kõik usualased terminid ja mõisted, mida raamatus on kasutatud, koos viitega konkreetsele leheküljele. See hõlbustab info leidmist mõne kindla teema või küsimuse kohta. See Soome kiriku katekismus vääriks kindlasti laiemat levitamist ka Eestimaa luterlaste hulgas ja oleks väga sobilik kasutamiseks nii leerikoolis kui usualaste teadmiste täiendamiseks teistelegi koguduseliikmetele.

Karin Teder

NATUKE NALJA.

Üldtuntud kahtleja astub koos sõbraga kirikusse, mis on kuulnud oma kunstiväärtuste poolest, ning sisenedes põlvitab.

"Ma arvasin, et sa ei usu Jumalat," ütleb sõber.

"Muidugi mitte," lausub teine. "Aga kust ma tean, et mul on õigus?"

MEENUTUSI OKTOOBRI KUUST

Läänemaa Haigla peaarstile Tõnis Siirile tänukirja andmine 18. oktoobril.

Koguduse nõukogu koosolek 27. oktoobril.

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Mõtlege sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal. (Kl 3:2)

Püha Paulus kutsub meid mõtlema sellele, mis on ülal. Kui mõtleme Jumalale, siis kindlasti mõtleme sellele, mis ülal, kas on nii? Paraku mitte. See on kurb tõsiasi, kuid leidub väga palju kristlasi, kelle jaoks on Jumal lihtsalt üks asi teiste maiste asjade hulgas. Usklikuks saades nad integreerivad Jumala oma ellu: Jumalast saab üks nende elu osa, üks asi või tegevus paljude teiste asjade ja tegevuste kõrval. Kõik, mis on Jumalaga ja Temaga suhtlemisega seotud – palve, Pühakirja lugemine, jumalateenistusel käimine, armulauast osa võtmine, Jumala tahte otsimine oma elus –, kõik see on lihtsalt üks tegevus, mis võetakse ette siis, kui muude tähtsate tegevuste kõrvalt aega jääb. Parimal juhul on see lemmiktegevus: me eelistame seda teistele tegevustele, võtame selle jaoks ekstra aega muude tegevuste arvelt. Kuid selgi juhul ei ole Jumal meie jaoks „ülal“, vaid „maa peal“, lihtsalt üks

asi kõigi maiste asjade hulgas.

„Minuga see küll nii ei ole, mina usun ja armastan Jumalat kogu südamest!“ – Mitte keegi meist ei peaks endas väga kindel olema, kui niimoodi väidame. Kui Jumal tõesti on meie jaoks „ülal“, siis on kogu meie elu kuni piasiasjadeni allutatud Temale. Mitte meie ise ei juhi siis oma elu ja tegemisi, mitte meie oma mina ei istu enam meie elu troonil – kõik on üle antud Talle. Jumal on siis tõesti meie Issand – isand, valitseja, käskija, kellele tuleb vastuvaidlematult kuuletuda. Rahaasjades, ajakasutuses, suhetes sõpradega ja kallitega, suhetes vaenlaste ja vihameestega, toiduvalikus, lektüürivalikus, elustiilis, kõigis harjumustes, kõigis tõekspidamistes, kõigis unistustes, kõigis plaanides ja kavatsustes. Kas meie oleme kõiges selles vastuvaidlematult kuulekad ja otsime ja järgime kõiges ainult Issanda tahtmist?

„Aga kuhu jääb siis kristlase vabadus?“ tekib ehk küsimus. Püha Paulus ütleb Galaatia kirjas: „Lihalik loomus himustab Vaimu vastu ja Vaim lihaliku vastu, need on teineteise vastased, nii et teie ei saa teha seda, mida tahaksite.“ Vastuvaidlematu allumine Jumala tahte ja juhtimisele aitab meil suretada meie lihaloomuse, nii et sellest lähtuvad kurjad himud ei mõjuta meid enam. Just seeläbi kingitakse meile tõeline vabadus – vabadus olla just selline isiksus, kelleks Jumal meid on loonud. Kui oleme selle vabaduse saavutanud, ei teki enam konflikti meie tahte ja Issanda tahte vahel. Siis võime teha kõike, mida tahame, sest meie tahe on pühitsetud. Esimene samm selle vabaduseni on lasta Jumalal olla Jumal ka meie elus.

**Armas Issand, meie hea Isa!
Ka Sinu kallis Poeg Jeesus, püha ja ilma patuta,
pidi õppima kuulekust,
et tuua pääste langenud inimkonnale.
Me tahame, me palume, me igatseme,
et oleksime selleski Tema sarnased.
Anna meile, hea Isa,
jõudu, tahet, usaldust ja julgust
järgida täielikus kuulekuses
Jeesust, meie Päästjat ja Issandat.
Me usume, et Tema tahe on meie jaoks parim.
Issand, õnnista nüüd meiegi tahet.**

Karin Teder

KULDNE SÜGIS.

Tasa langevad lehed kiriku teel,
tasa puhub tuul.
Kuldsed inglid tantsivad taevas.
Tasa puhub tuul
kirikulise ette kuldseid lehti
inglite tantsust taevas.
Sahisevad lehed
kirikulise jala all,
värvilised lehed
punakuldse vaibana.
Kirikukell heliseb
sügise kümnendat tundi.
Värvilised lehed puu all
kuulutavad kuldset sügist
hallile kirikule.
Kuldsed inglid kuulutavad
Jumala armastust.

Anne Vooremaa

SÜNNIPÄEVAD NOVEMBRIS.

1. nov	Aaron Kiviloo	30
3. nov	Aare Mihelson	
4. nov	Jane Hüdsi	28
5. nov	Toomas Sildam Diana Virolainen	
6. nov	Herbert Pajus Mirell Soome	92
8. nov	Küllike Taavits Andri Meriloo	60 55
9. nov	Made Lopp Marika Aedviir Endrik Üksvärav	
11. nov	Helgi Miller	81
12. nov	Gustav Saareväli	
13. nov	Eve Valgemäe	
14. nov	Indrek Huul	
15. nov	Laine Päeva Viive Rahu Anne Vooremaa Karl-Erik Kolpinski Alida Männik	74 81
17. nov	Georg Sikka	
18. nov	Marika Illik	
19. nov	Mati Jets	77
21. nov	Sirje Kaasik Marili Lämmergas	
22. nov	Isabelle Yurledi Laanepuu-Westrum Heinar Kaasik Karl Oskar Kurst	65
23. nov	Laine Pöldme Endla Kersman Eleri Soidla Johannes Saareväli	86 30
24. nov	Ilmi Kivimurd Rauno Laksberg	83
25. nov	Liisa Maide	
26. nov	Mihkel Niinemäe	
27. nov	Virve Niinemets Tõnu Tsarents Helena Lõhmus Hendrik Rankla	92 55
28. nov	Riina Pajo Siim Saareväli	
30. nov	Maire Süster	55

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kl 9-15.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

ANNETUSMÜÜK. Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kl 10 - 13.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Diakoonia annetusmüük on avatud K ja R koguduse kantselei majas.

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirikus toimuvad hommikup

alvused reedeti. Kirik on avatud ette tellimisel.

Toomkirik on avatud jumalateenistuste ajal. Kiriku külastamiseks muul ajal palume kogudusega kokku leppida. Muuseumi kaudu pääseb kirikusse piletiga talveperioodil K – P kl 11-17.

Vaata www.haapsalulinnus.ee

Linnuses toimuvate ürituste kohta vaata lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

Kogudustele annetuste tegemiseks ei pea olema kaasas sularaha ega pangakaarti – annetuse saab teha ka mobiilses annetuskokkonnas m-Tasku.

Loe täpsemalt: www.mtasku.ee

EELK Haapsalu
Püha Johannese
kogudus

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hüdsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.